

Fővárosi Ítéltábla
20.Gf.40.715/2019/20.

A Fővárosi Ítéltábla az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (1034 Budapest, Zápor utca 23. fszt. 2.; ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt
() felperesnek- a Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. () ügyvéd) által képviselt Cofidis S.A. (61. Avenue Halley Parc de la Haute Borne 59866 Villeneuve-d Ascq CEDEX) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. október 1-én kelt 2.G.43.533/2017/39-II. számon meghozott és 2019. november 14-én kelt 42. sorszámú kijavított ítélete ellen az alperes 41. sorszámú benyújtott fellebbezése folytán indult másodfokú eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] A felperes módosított keresetében az alperes jogelődjével 2007. május 16-án kötött deviza alapú kölcsönszerződés árfolyamkockázatot magában hordozó II. pontjának és az Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 8. pontjának tisztességtelensége folytán a szerződés érvénytelenségének megállapítását, valamint az alperes 1.666.278 forint összegű marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az árfolyamkockázat áthárítása körében a szerződésben rögzítettek nem tesznek eleget a 93/13/EGK irányelv, a 6/2013. Polgári jogegységi határozat 3. pontja, a 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja, valamint a Kúria Konzultációs Testületének emlékeztetőjében foglaltaknak. A rendelkezések sem tartalmi, sem formai szempontból nem megfelelőek, így a felperes nem láthatta át pénzügyi kötelezettségeit és szerződésének működési mechanizmusát.
- [2] Jogkövetkezményi keresetében az árfolyamkockázat 20% mértékű kockázatviselése mellett kérte az ezt meghaladó felperesre hárított árfolyamkülönbözet megfizetését az alperestől.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását indítványozta. Arra hivatkozott, hogy a kölcsönszerződés II., valamint az ÁSZF 8. pontjában foglaltak a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 203. § (6) és (7) bekezdésének, a Kúria 2/2014. Polgári jogegységi határozatában írtaknak, valamint a 93/13/EGK irányelvnek megfelelően tartalmazzák az árfolyamkockázat mibenlétét. Hangsúlyozta, hogy a felperes az ÁSZF 33. pontjában is úgy nyilatkozott, hogy a szerződési feltételeket megismerte és azt

magára nézve kötelezőnek ismeri el. A felperes a tájékoztatást követően maga választotta ki a konstrukciót.

- [4] Az elszámolás tekintetében vitatta, hogy a 20-80%-os kockázatmegosztásnak helye lehet, mert ebben az esetben az árfolyamváltozás kockázatát túlnyomórészt ő viseli. A Kúria által ajánlott forint alapú kamatszámítási módszer alkalmazásával viszont a felperes hátrányosabb helyzetbe kerülne, mint az eredeti kölcsönszerződés esetén, ezért a kereset elutasításának van helye.
- [5] Az elsőfokú bíróság utóbbi kijavított ítéletével megállapította a felek között 2007. május 16-án létrejött számú kölcsönszerződés érvénytelenségét és a szerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy a felperes viseli az árfolyamkockázatot mindaddig, amíg a szerződéskötéskor irányadó Magyar Nemzeti Bank árfolyama nem haladja meg a 180,25 forintot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy az elszámolás eredményeként fizessen meg 15 napon belül a felperesnek 1.660.278 forintot, valamint 192.000 forint + áfa összegű perköltséget.
- [6] Ítéletében tényként állapította meg, hogy a felperes, valamint az alperesi jogelőd 2007. május 16-án gépjármű vásárlás finanszírozására deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek. A szerződés II. pontjában rögzítették, hogy az ügyfél tudomásul veszi és elfogadja, hogy külföldi devizanem választása esetén az árfolyamok változásai miatt a hátralévő tőkeösszeg és a törlesztőrészek változhatnak, és a változások kockázatát magára vállalja. A szerződés részét képező Általános Szerződési Feltételek (a továbbiakban: ÁSZF) 8. pontja szerint a külföldi deviza alapú konstrukció választása esetén a forintban kifejezett tőkeösszeg a szerződés időtartama alatt a forint és a külföldi deviza közti OTP Bank Nyrt. által naponta meghatározott devizaárfolyam mozgásoknak megfelelően változik a kölcsönt nyújtó általános szerződési feltételeiben, valamint az üzletszabályzatában közzétettek szerint. A 8. pont – többek között – azt is tartalmazza, hogy a szerződés időtartama alatt a forintban kifejezett tőkeösszeg, valamint következésképpen a jövőben esedékes törlesztőrészlet összege a forint és az ügyfél által választott külföldi deviza közti árfolyamváltozásoknak megfelelően újra kalkulálásra kerülnek, valamint, hogy a hátralévő tőke növekszik a forint leértékelődése esetén és csökken a külföldi devizával szembeni felértékelődése esetén.
- [7] Az ÁSZF 33. pontjában rögzítésre került, hogy a felek a kölcsönszerződést annak átolvasása és megértése utána írták alá, az ügyfél pedig kijelentette, hogy az ÁSZF rendelkezéseit megismerte és elfogadja.
- [8] A szerződés a felperes teljesítésével a futamidő lejártával szűnt meg.
- [9] Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában a Kúria Konzultációs Testületének állásfoglalásaira, az Európai Unió Bíróságának C-26/13., C-186/16., C-51/17., C-227/18. számú döntéseiben foglaltakra, valamint a Kúria 6/2013. és 2/2014. Polgári jogegységi határozatában foglalt álláspontjára figyelemmel hangsúlyozta, hogy a kölcsönszerződés II. pontjából és az ÁSZF 8. pontjából nem következik, hogy a felperesnek a szerződéses pontok elolvasása után fel kellett volna ismernie, hogy a jelentős árfolyamváltozás lehetősége valós, a hitel futamideje alatt bekövetkezhetsen, illetve az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet, melynek kockázatát kizárólag ő viseli. A hivatkozott pontok csak annyira utalnak, hogy az árfolyamváltozások miatt a hátralévő tőkeösszeg és a törlesztőrészek változhatnak, illetve új referenciaárfolyam számítása esetén a hátralévő tőkeösszeg módosul, ebből azonban csak egy normál mértékű árfolyam ingadozásra lehetett

következtetni. A fogyasztó a forint inflációs tulajdonságának esetleges ismeretéből sem tudott arra következtetni, hogy a svájci frank ingadozása milyen mértékű lesz, mivel ezzel kapcsolatban nem rendelkezett kellő információval.

- [10] A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok és a felperes személyes előadása alapján sem látta bizonyítottnak, hogy a szerződés az árfolyamkockázatnak nem csak a telepítése, hanem a viselése tekintetében is megfelel a világosság és érthetőség követelményének, és hogy a szerződéskötést megelőzően a felperes szélesebb körű, érthetőbb és átláthatóbb szóbeli tájékoztatást kapott volna.
- [11] Mivel az árfolyamkockázat a kölcsönszerződésnek a főszolgáltatással szemben teljesítendő felperesi ellenszolgáltatás mértékét alapvetően befolyásoló eleme, ezért a szerződés teljes érvénytelenségét állapította meg. Az érvénytelenség okának kiküszöbölése során az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény figyelembevételével a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i üléséről készített emlékeztetőben foglalt elszámolási lehetőségek közül a fogyasztóra kedvezőbb elszámolási módot vette alapul. Tény, hogy az emlékeztető I. pontjában foglalt számítási mód nem kedvezőbb a felperesre, ami azt is jelenti egyúttal, hogy nem önmagában az árfolyamkockázat viselésével kapcsolatos tájékoztatás nem megfelelő volta eredményezi a vonatkozó szerződési rendelkezés tisztességtelenségét, hanem annak az a hatása, hogy a fogyasztó hátrányára jelentős mértékben felborítja a felek közötti értékegyensúlyt. A bírói gyakorlatban az érvényessé nyilvánítás során nem a teljes értékegyensúlyt kell visszaállítani, hanem az aránytalanságnak csak azt a mértékét kell kiküszöbölni, amely már feltűnővé, jelentőssé teszi az értékaránytalanságot, az egyenlőtlenséget (PK 267-es állásfoglalás).
- [12] A Kúria által a bírói mérlegeléshez adott támpontok figyelembevételével ezért a 20%-os mértékű árfolyamkockázat fogyasztó általi viselése mellett nyilvánította a szerződést érvényessé. Elfogadta a felperes által csatolt számítást, mivel annak számszaki levezetésével összefüggésben az alperes konkrét vitatást nem adott elő.
- [13] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen az ítélet megváltoztatását kérte a kereset elutasításával, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását indítványozta.
- [14] Fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a felperes módosított keresetének helyt adó döntés nem megalapozott, jogszabály és iratellenes, valamint számszakilag is téves.
- [15] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékokat, az alperesi nyilatkozatokat és a felperesi előadást figyelmen kívül hagyta, továbbá a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-i üléséről készített emlékeztetőben foglaltakat félreértelmezve alkalmazta. Az alperes az r.Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdése szerinti tájékoztatást a szerződéses feltételekben írásban megadta, ezen túl szóbeli tájékoztatási kötelezettsége nem állt fenn. A felperes nem volt elzárva attól, hogy további tájékoztatást kérjen. Az alperes egyértelmű tájékoztatást nyújtott a szerződésben az esetleges árfolyamkockázatról, annak korlátlanágáról és a törlesztőrészletekre gyakorolt hatásáról. A kölcsönszerződés II. pontja, valamint az ÁSZF 8. pontja világos, egyértelmű, érthető módon tartalmazta, hogy a hátralévő tőke növekszik a forint leértékelődése esetén, és csökken a külföldi devizával szembeni felértékelődése esetén, és azt is, hogy ez a devizakockázat korlátlan és a felperest terheli.

- [16] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság döntéshozatala során nem vette figyelembe a felperes szerződéskötés során tanúsított felróható magatartását és nem az átlagfogyasztótól elvárható gondosságot követelte meg. Az uniós ítéletekre hivatkozva kifejtette, hogy az egyedi feltételek II. pontjából és az ÁSZF 8. pontjából nem csupán kikövetkeztethető az árfolyamkockázat viselése, hanem konkrétan kiderül belőle az árfolyamváltozás lehetősége, a tőketartozás és a törlesztőrészek forintban fizetendő ellenértékének növekedése és hogy ezt a növekedést az ügyfél viseli teljes egészében. Megfelel a szerződés az EUB C-227/18. számú ítéletben foglaltaknak is. E szerint, bár a szerződés kifejezetten nem figyelmeztet arra, hogy az árfolyamváltozásnak nincs felső határa, ugyanakkor a fogyasztót nem csupán arról a lehetőségről tájékoztatták, hogy azon devizának az árfolyama, amelyben a kölcsönszerződést megkötötték emelkedhet vagy csökkenhet, hanem átláthatóan feltünteti azon mechanizmusok konkrét működését, amelyek a fogyasztóra telepítik az árfolyamkockázatot.
- [17] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok mellett a külön íven szövegezett kockázatfeltáró nyilatkozat hiányára tekintettel hozta meg döntését, holott az alperes az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett.
- [18] A Legfelsőbb Bíróság BH2012/7/G4. számon közzétett elvi határozatára utalva hangsúlyozta, hogy a pénzügyi intézmények sem láthatták előre a jövőbeni árfolyamváltozásnak sem a mértékét, sem az irányát. A felperes saját döntéseinek negatív következményeit nem az alperesnek kell viselnie, az nem telepíthető rá.
- [19] Előadta, hogy a felek a köztük lévő szerződést módosították, a felperes tartozását forintra váltotta, melynek eredményeként a felperes az árfolyamkockázatot már a futamidő lejártáig, 2017. május 15-ig nem viselte, így az árfolyamkockázat kereset szerinti korlátozása nem magalapozott.
- [20] Az elsőfokú bíróság jogkövetkezmenyi döntése körében hangsúlyozta, hogy az figyelmen kívül hagyta a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 19-ei üléséről készített emlékeztetőben foglaltakat, miszerint az érvénytelenség jogkövetkezmenyeinek rendezése során egyik fél sem kerülhet a másikkal szemben aránytalanul kedvezőbb, illetve méltánytalanul súlyosabb vagyoni helyzetbe, ennek ellenére kizárólag a felperest előnyben részesítő álláspontot foglalt el.
- [21] Az elszámolási módok közül a forint hitel esetére alkalmazandó kamatszámítási móddal történő számszaki levezetés bemutatása mellett állította, hogy az elsőfokú eljárás során a felperesi elszámolást nem fogadta el. A felperes a forintszerződés szerinti elszámolással hátrányosabb helyzetbe kerülne, mint az eredeti kölcsönszerződés alapján, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által alkalmazott elszámolás eredményeként az alperes kerül méltánytalanul súlyosabb vagyoni helyzetbe, amelynek megakadályozása az elsőfokú bíróság kötelezettsége lenne. A felperes számszaki levezetésének elfogadásával az elsőfokú bíróság elmulasztotta azt a kötelezettségét, hogy a már teljesített szolgáltatással egyenértékű ellenszolgáltatást hozzon létre. Mivel a deviza alapú szerződés eredeti formájában kedvezőbb a felperesnek, mint a forint alapú szerződés, ezért a kereset elutasításának van helye.
- [22] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségben történő marasztalását indítványozta. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyesen állapította meg a szerződésben szereplő tájékoztatás elégtelen voltát, amelynek következtében az árfolyamkockázat viselésére, valamint a szerződés teljesítésére vonatkozó rendelkezések nem világosok, nem érthetőek. Nem állapítható meg, hogy a

tájékoztatás a szerződés megkötését megelőzően megfelelő időben történt, és abból az sem derül ki, hogy az ügylet akár jelentős kockázattal járhat, és jelentős gazdasági hatásai lehetnek. Utalt a Kúria Konzultációs Testülete 2019. április 10-i emlékeztetőjének 6. pontjára, miszerint önmagában az, hogy maga a fogyasztó nem járt el kellő körültekintéssel, nem zárja ki, hogy a fogyasztó arra hivatkozzék, hogy a pénzügyi intézmény nem, vagy nem megfelelően tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének. Az Európai Unió Bíróságának C-51/17. számú ügyben hozott ítéletére utalva továbbra is állította, hogy annak a szerződésbeli tájékoztatás nem felel meg.

- [23] A jogkövetkezményi kereset tekintetében hangsúlyozta, hogy a kért jogkövetkezmény számszaki levezetése megfelelő volt, amit az alperes érdemben az elsőfokú eljárás során nem vitatott.
- [24] Hangsúlyozta, hogy a perbeli szerződés érvénytelensége kizárólag az alperesnek róható fel, mert nem adott megfelelő tájékoztatást a szerződés kockázatairól. Az EUB C-154/15., C-307/15. és C-308/15. számú egyesített ügyekben hozott ítélet 63. pontjára utalva kiemelte, hogy a felek közötti elszámolásnak a tisztességtelen feltételt alkalmazó szolgáltatóra nézve elrettentő hatásúnak kell lennie. A felek között nem az érvénytelen szerződéssel fennálló egyensúlyt, hanem azon szerződéssel való egyensúlyt kell megteremteni, melyet a felek úgy kötöttek volna meg, mintha abban a tisztességtelen szerződési feltételek nem is szerepeltek volna.
- [25] Az ítéletábra a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készületségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 143. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III. 31.) Korm. rendelet (Veir.) 29. § (2) bekezdésében foglalt felhívás ellenére közösen nem kérték tárgyalás tartását.
- [26] Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéletábra teljes terjedelmében bírálta felül.
- [27] A fellebbezés alaptalan.
- [28] A fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére is irányult, ezért az ítéletábra ezt az indítványt vizsgálta, mert ennek megalapozottsága az érdemi vizsgálatot kizárja.
- [29] Az alperes az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló indítványa indokát nem adta elő. Általánosságban hivatkozott arra, hogy az ítélet jogszabály és iratellenes, annak mibenlétét azonban nem jelölte meg. Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok betartása mellett hozta meg ítéletét, a tényállást a rendelkezésre álló adatok alapján az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és helyesen állapította meg, az ítéletábra ezért az ítélet hatályon kívül helyezésére okot nem látott.
- [30] Az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból a jogszabályok megfelelő alkalmazásával, a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok helyes és okszerű értékelésével a kialakult ítélkezési gyakorlatot is figyelembe véve helyes döntést hozott, amikor megállapította, hogy az árfolyamkockázatot felperesre telepítő szerződéses rendelkezés tisztességtelen, mert megfelelő és átlátható tájékoztatás hiányában annak tartalma a fogyasztó számára nem volt világos és érthető, így az árfolyamkockázat gazdasági következményeit sem értékelhette. Az

ítélőtábla az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokolását maradéktalanul osztja, annak megismétlése nélkül utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira, és a fellebbezésre figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

- [31] A tájékoztatás megfelelésége körében az elsőfokú bíróság helyesen indult ki a Kúria 6/2013. PJE határozatában és a 2/2014. PJE határozatban foglaltakból, és helyesen utalt az Európai Unió Bírósága C-51/17. számú ügyben hozott döntésére, mely úgy foglalt állást a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdése értelmezése körében, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy az utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak. Az irányelv 5. cikkének világos és érthető feltételre vonatkozó meghatározását és annak tartalmát az Európai Unió Bírósága számos ítéletében értelmezte.
- [32] Az EUB C-26/13. ítélet 39. pontja kifejti, hogy az irányelv által létrehozott védelmi rendszer szükségességét a fogyasztónak az eladóhoz vagy szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzete indokolja mind tárgyalási, mind információs szintje tekintetében.
- [33] Az EUB C-186/16. számú ítélet rendelkező részének 2. pontja a világos és érthető megfogalmazás követelményként határozza meg, hogy a tájékoztatásnak nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie, melynek nemcsak a devizaárfolyam emelkedésének vagy csökkenésének lehetőségére kell kiterjednie, hanem olyan tartalmúnak kell lenni, amelyből a fogyasztónak értékelnie kell tudnia a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt esetleg jelentős gazdasági következményeit is. Ugyanezt erősítette meg az irányelv 4. cikkének (2) bekezdését értelmező EUB C-51/17. számú ítélet 73. és 78. pontja is.
- [34] A 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja értelmében, ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés érvénytelen.
- [35] A Devizahiteles Ügyek Jogalkalmazási Kérdéseit Vizsgáló Konzultációs Testület 2019. április 10-i ülésén felvett „Emlékeztető” szerint a Kúria a C-51/17. számú EUB ítélet értelmezése során fenntartotta a 2/2014. Polgári jogegységi határozatban foglaltakat, azt továbbra is iránymutatónak tekinti. A tájékoztatást – összhangban az EUB vonatkozó megállapításaival – akkor tartja megfelelőnek, ha abból kitűnik, hogy a fogyasztóra hátrányos árfolyamváltozásnak nincs felső határa, vagyis a törlesztőrészlet akár jelentősen is megemelkedhet, valamint, ha abból az is megállapítható, hogy az árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet. A tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyamváltozással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nemcsak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztőrészleteket.
- [36] Az ítéletábla nem ért egyet az alperes azon hivatkozásával, hogy az elsőfokú bíróság csak a felperesi álláspontot vette figyelembe és az alperesi nyilatkozatokat, tanúvallomásokat és okirati bizonyítékokat nem. Nem vitásan a perbeli esetben az alperes szóbeli tájékoztatást a felperes részére nem adott, így helyesen az elsőfokú bíróság a szerződésbe foglalt, felek által hivatkozott tájékoztató tartalmából indult ki. Az ítéletábla e körben egyetért az elsőfokú

bíróság jogi álláspontjával. Alperes által nyújtott releváns tájékoztatás csak a szerződés II., valamint az ÁSZF 8. pontjában volt, mely pontokban részletezett információk alapján a felperes számára az volt egyértelmű, hogy az árfolyam változásának hatásait ő viseli. A hivatkozott rendelkezések azonban nem hívták fel a felperesi fogyasztó figyelmét az azzal járó kockázatokra, arra, hogy akár a forint jelentős árfolyamgyengülése is előfordulhat, ami a fogyasztó által fizetendő törlesztőrészeket jelentősen megemelheti, a fogyasztót gazdaságilag nehéz helyzetbe hozhatja. Az alperes által állított és bizonyított tájékoztatás nem felelt meg a 2/2014. PJE határozat 1. pontjában foglaltaknak, illetve az Európai Unió Bírósága joggyakorlata által kimunkált követelményeknek (C-51/17. számú ügyben hozott ítéletben kifejtetteknek), ezért az tisztességtelen.

- [37] A felek között létrejött szerződés ezért semmis, mely általános jogkövetkezménye az, hogy az ilyen ügyletre nem lehet jogot alapítani, a felek által célzott joghatások nem érhetőek el [1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 1. pont].
- [38] Nem foghat helyt az alperes azon hivatkozása, hogy mivel a forintosítással a felperes elfogadta a felek közötti szerződésmódosítást úgy, hogy azt követően az árfolyamkockázatot nem viselte, ezért a szerződéskötésre visszamenőleges hatállyal a szerződés érvénytelenségét ne kérhetné. Igaz, hogy a forintosítást követően a felperes már a szerződésből eredően az árfolyamkockázatot nem viselte, a forintosítás időpontjában fennálló tartozása azonban még az érvénytelen szerződés alapján került kiszámításra. Az érvénytelenség oka a szerződéskötés időpontjában áll fenn, ezért a szerződés későbbi időpontban történő módosításának a szerződés megkötésének időpontjára visszaható hatálya – az érvénytelenség következtében – nincs.
- [39] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság jogkövetkezményi döntése folytán a felperes javára úgy bomlott meg a felek közötti szerződéses egyensúly, hogy minden kockázatot csak az alperes visel. Ezzel szemben a 20-80%-os árfolyamkockázat megosztása az alperes hiányos tájékoztatására visszavezethető szerződés érvénytelenségéből ered. Az elsőfokú bíróság az érvényessé nyilvánítás során a felek között a szerződéses egyensúlyt mindkét félre tekintettel állította helyre.
- [40] A felperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen hivatkozott arra az uniós követelményre, hogy a vállalkozás magatartására visszavezethető érvénytelenség a vállalkozás tekintetében szankciós következményekkel is jár (EUB C-154/15., C-307/15. és C-308/15. számú peresített ügyekben hozott ítélet 63. pont). Az érvénytelenség kiküszöbölése során nem a felek közötti tökéletes egyensúly létrehozása a cél, hanem csak a tisztességtelen, érvénytelen rész kiküszöbölése. Minderre tekintettel az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a Kúria Konzultációs Testületének 2019. június 16-i üléséről készült emlékeztetőjében foglalt figyelembevételével helyesen járt el akkor, amikor egymás között két dogmatikailag egyaránt alátámasztható megoldás közül azt az egyetlen megoldást alkalmazta, amely a fogyasztó hátrányára nem jelent súlyosabb kötelezettséget.
- [41] Az alperes a fellebbezése során is és az alapeljárásban is kiszámolta és bemutatta, hogy az érvénytelen szerződés forint szerződéssé történő átalakítása során a felperesnek az eredeti deviza szerződésben foglalt feltételeknél is súlyosabb fizetési kötelezettséggel kellett volna a szerződést teljesítenie. A r.Ptk. 209/A. § (2) bekezdésére figyelemmel a tisztességtelenség nem állapítható meg, ha annak eredményeként a fogyasztó hátrányosabb helyzetbe kerül. Az elszámolási megoldások közül a II., a deviza/forint átváltási árfolyam maximálása a szerződésben rögzített kamatmérték forintosítási fordulónapig történt érintetlenül hagyása

mellett az Európai Unió Bírósága joggyakorlata szerint is megfelelő. Ennek alapján megfelelően indult ki az elsőfokú bíróság a Kúria iránymutatása szerint a devizakölcsönök törlesztési árfolyamának rögzítéséről és a lakóingatlanok kényszerértékesítésének rendjéről szóló 2011. évi LXXV. törvény 1. §-ának (2) bekezdésében meghatározott árfolyamból, továbbá a lakóingatlanokhoz kapcsolódó fogyasztói hitelmegállapodásokról, valamint a 2008/48/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1993/10/EU rendelet módosításáról szóló 2014/17/EU irányelv 23. cikkének 4. és 6. bekezdésében meghatározott 20%-os mértékű árfolyamkockázatból, amelyet az uniós jogalkotó olyannak tekintett, amelyet a fogyasztó tájékoztatás hiányában is viselni köteles.

- [42] A felperes ennek figyelembevételével előterjesztett részletes, havonkénti lebontásban kidolgozott elszámolását számolási módjában és értékeiben az alperes nem vitatta, csupán az elszámolás módszertanát tette kérdésessé. Az elsőfokú bíróság 37. szám alatti végzésében kifejezetten felhívta az alperest, hogy a felperes elszámolásával kapcsolatban tegye meg észrevételeit és amennyiben vitatja, dolgozza ki, hogy miben, mennyiben és milyen okból vitatja. Az alperes nyilatkozatában az elszámolás módszertanát vitatta és a másik elszámolási mód mellett érvelt, de a felperesi levezetést számszakilag nem észrevételezte. Eerre tekintettel az elszámolást az elsőfokú bíróság az r.Pp. 163. § (2) bekezdésére is figyelemmel megalapozottan fogadta el, és tekintette irányadónak.
- [43] A kifejtettek tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét az r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta.
- [44] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az r.Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó r.Pp. 78. § (1) bekezdése szerint az alperes köteles megfizetni a felperes másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíjból álló perköltségét. Ennek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban állóan állapította meg áfával növelt összegben.

Budapest, 2020. október 29.

dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

dr. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

dr. Csonka Balázs s.k.
bíró